

VÄNERSBORGS TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2012-08-20
meddelad i
Vänersborg

Mål nr M 2538-12

KLAGANDE

Peter Björklund
S:t Sigfridsgatan 80
412 66 Göteborg

MOTPART

Miljö- och klimatnämnden i Göteborgs Stad
Box 7012
402 31 Göteborg

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsens i Västra Götalands län beslut 2012-06-27 i ärende nr 505-23121-2011, se bilaga 1

SAKEN

Trafikbuller från S:t Sigfridsgatan på fastigheten Bö 44:6 i Göteborgs kommun

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen avslår överklagandet.

Dok.Id 207230

Postadress

Box 1070
462 28 Vänersborg

Besöksadress

Hamngatan 6

Telefon

0521-27 02 00

Telefax

0521-27 02 30

E-post: mmd.vanersborg@dom.se

Expeditionstid

måndag–fredag
9.00–16.00

BAKGRUND

Miljö- och klimatnämnden i Göteborgs Stad beslutade den 15 augusti 2011 (dnr 00407/09) att inte vidta några ytterligare åtgärder med anledning av klagomål på trafikbuller från S:t Sigfridsgatan på fastigheten Bö 44:6 i Göteborgs kommun.

Peter Björklund överklagade nämndens beslut till Länsstyrelsen i Västra Götalands län, som i beslut den 27 juni 2012 avslog överklagandet.

YRKANDEN M.M.

Peter Björklund har överklagat länsstyrelsens beslut och har yrkat, som det får förstås, att målet ska återförvisas till nämnden för ny handläggning.

Som grund för yrkandet har Peter Björklund anfört i huvudsak följande. Fler och tyngre/större bussar trafikerar nu gatan efter att den senaste bullermätningen gjordes 2009. Eftersom bussar står för en klart mätbar del av bullret, enligt underlaget från Trafikverket, är nu bullernivån än högre än tidigare. Den omfattande personbilstrafiken borde reduceras enligt den gällande trafikplanen från 1992. Flertalet byggnader utmed gatan har sättningsskador och den omfattande trafiken torde vara en av orsakerna. Uppemot 10 000 fordon per dygn passerar rakt igenom bostadsområdet, där väldigt många människor bor och verkar. På senare år har det flyttat dit fler barnfamiljer samtidigt som det finns många äldre.

Han har antibullerfönster monterade. Det är inte antibullerfönstren som skapar för höga utomhusbullernivåer och höga luftemissionsvärden, utan grundproblemet är den omfattande trafiken. Fönster kan i princip bara installeras på ett sätt. Ventilerna släpper givetvis igenom buller, men de måste ju finnas då husen är byggda på detta sätt. Dessa ventilerna var stängda när bullermätningen gjordes. I stort sett alla fastigheter utmed gatan, långt över 100 fastigheter samt flera flerbostadshus, har överskridna bullernivåer. Flertalet byggnader utmed gatan är K-stämplade då de har ett byggnadshistoriskt värde för kommunen, varför plank, fönsterbyte m.m. inte kan göras hur som helst. Plank är dessutom i stort sätt omöjligt att göra så som det ser ut utmed gatan.

För 20 år sedan presenterades trafikplanen för S:t Sigfridsgatan. Sedan struntade kommunen i att genomföra den. Åtgärder för att begränsa de för höga hastigheterna vidtogs efter ca 10 års klagande. Nyligen infördes påbudsskyltning om max 40 km/h tillsammans med skyltar som tänds när denna hastighet överskrids. Dessa skyltar lyser i stort sett hela tiden. Tillfälle har funnits under alla dessa år att vidta åtgärder för att få ner trafikomfattningen, bl.a. för ca 10 år sedan då motorvägen byggdes om, men inget gjordes dock. Det finns alternativa vägar att styra om del av trafiken om bara viljan finns. Nu ges en ny möjlighet till konstruktiva förbättringar av situationen i samband med införandet av trängselskatten.

DOMSKÄL

Tillämpliga lagar och bestämmelser framgår av länsstyrelsens beslut. Mark- och miljödomstolen kan endast pröva de frågor som omfattas av det nu överklagade beslutet.

Mark- och miljödomstolen har gått igenom handlingarna i målet. Utredningen visar att bostäderna längs S:t Sigfridsgatan är utsatta för höga bullernivåer. Även med beaktande av detta instämmer mark- och miljödomstolen i länsstyrelsens bedömning att det inte har kommit fram skäl att nu förelägga nämnden att vidta ytterligare tillsynsåtgärder. Överklagandet ska därför avslås.

Mark- och miljödomstolen vill emellertid påpeka följande. I enlighet med vad Peter Björklund berör i sitt överklagande kan införandet av trängselskatt komma att påverka trafikflödena i Göteborg. Trafiknämnden bör därför lämpligen bevaka i vad mån detta medför förändringar för trafikflödet längs S:t Sigfridsgatan och därmed framtida behov av ytterligare åtgärder för att motverka olägenheter från trafikbuller.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (DV 427)

Överklagande senast den 10 september 2012.

Bodil Svensson

Gunnar Barrefors

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Bodil Svensson, ordförande, och tekniska rådet Gunnar Barrefors. Föredragande har varit beredningsjuristen Linda Darestam.

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Rättsenheten
Sara Midholm

Klagande: (delg.kv) ✓

BESLUT
2012-06-27

Diarienummer
505-23121-2011

Sida
1(6)

VÄNERSBORGS TINGSRÄTT
R9

INKOM: 2012-07-06
MÅLNR: M 2538-12
AKTBIL:

Peter Björklund
St. Sigfridsgatan 80
412 66 GÖTEBORG

Överklagande av kommuns beslut att inte ingripa mot trafikbuller på St. Sigfridsgatan 80 i Göteborgs kommun

Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsen avslår överklagandet.

Redogörelse för ärendet

Miljö- och klimatanmännen i Göteborgs stad (nämnden) beslutade den 15 augusti 2011 att inte vidta några ytterligare åtgärder efter klagomål på trafikbuller från St. Sigfridsgatan 80.

Av beslutet framgår i huvudsak följande. Trafikkontoret har låtit utföra en ljudmätning. Ekvivalent ljudnivå (dygnsnivå) inomhus uppmättes till 28,7 dB(A) och utomhus till 61,5 dB(A). Maxnivån låg vid mätningen på 48 dB(A) inomhus och 77 dB(A) utomhus. Rapporten bifogas. Mätningen inomhus utfördes i vardagsrum på andra våningen och utomhus på balkong utanför vardagsrummet. Antalet busspassager nattetid kl. 22-06 var 25 st. Miljöförvaltningen konstaterar att riktvärdet för ekvivalent ljudnivå inomhus innehålls medan riktvärdet för ekvivalent ljudnivå utomhus och maxljudnivåerna inomhus och utomhus överskreds. I området ligger värdena för kvävedioxid under miljö kvalitetsnormerna. Trafikkontoret har i skrivelse den 2 oktober 2009 och den 10 januari 2011 redovisat tekniska lösningar för att minska bullernivåerna. Det går att lägga asfalt med mindre stenstorlek, men enligt trafikkontorets utredning reduceras ljudnivån bara med 2-3 dB, vilket inte är tillräckligt för att med säkerhet innehålla riktvärdet för maximal ljudnivå inomhus. Kostnad för bullerskärm i trä blir 85 000 kr för aktuell tomt. Utförs inte skärmar på närliggande tomter, tillkommer i vardera ände av tomten skärmar tväreställda gatan för att skärma ljudet till en kostnad av 70 000 kr. Trafikkontoret ger även bidrag till uppförande av bullerskärm i egen regi med 600 kr/kvm, vilket skulle leda till en kostnad med 27 000 kr för trafikkontoret. Både av praktiska skäl och med hänsyn till den kommunala likabehandlingsprincipen, byggs inte endast skärm för ett hus, utan i så fall längs hela gatan med liknande bullernivåer, vilket leder till i motsvarande grad ökande kostnader. En annan åtgärd är att lämna bidrag till en fönsteråtgärd som med stor marginal sänker maxnivån inomhus till nivåer under riktvärdet 45 dB(A). Kostnaden för fönsterbidrag är för närvarande 1 500 kr/kvm karmyttermått.

Adress:
Sara Hamngatan 3

Besöksadress:
403 40 GÖTEBORG

Telefon/Fax:
010-224 40 00 (växel)
010-224 40 17 (fax)

Webbadress:
www.lansstyrelsen.se/vastragotaland

E-post:
ratts.vastragotaland@lansstyrelsen.se

15-03-2012 17

Nämnden gör följande bedömning i beslutet. Ljudnivån från trafiken kan sänkas med skärmar eller fönsteråtgärd. Det går att lägga asfalt med mindre stenstorlek men det är tveksamt om åtgärden reducerar motorljudet från tunga fordon tillräckligt för att innehålla riktvärdet för maximal ljudnivå inomhus. Nämnden anser därför inte att en ny vägbeläggning är en meningsfull åtgärd i det här fallet. Uppförande av bullerskärmar sänker ljudnivån utomhus, vilket ger en större total förbättring. Skärmning som kommunal åtgärd medför dock en orimligt hög kostnad i förhållande till nyttan. Höga kostnader i förhållande till antalet berörda bostäder innebär att färre hushåll kan ges en förbättrad ljudmiljö. Skärmning som egenåtgärd med kommunalt bidrag ger en betydligt bättre kostnadseffektivitet och är ett rimligt alternativ till fönsterbidrag. Kostnaden för bidrag till fönsteråtgärd är rimlig i förhållande till nyttan. En fönsteråtgärd skulle i det här fallet leda till att den maximala ljudnivån inomhus blir betydligt lägre än riktvärdet. Miljönämnden anser att bidraget till fönsteråtgärder ska täcka merparten av kostnaden för en montering av tilläggsrutor. Härvid ska beaktas att en montering av tilläggsrutor kan innebära en viss förbättring av fönstrens isolering. Utifrån dessa förutsättningar bedöms bidragets storlek som rimligt. Trafikkontoret har inkommit med en kopia av ett beslut om att bevilja bidrag till fönsteråtgärd mot trafikbuller för fastigheten. Bidrag utgår för åtgärder i gatufasad samt husets gavel. Det finns därmed inget skäl att rikta något föreläggande mot Trafiknämnden.

Peter Björklund har överklagat nämndens beslut och yrkat att beslutet upphävs samt anfört följande. I nämndens beslut bekräftas att bullernivån

- utomhus vid husfasad överskrider gällande gränsvärden (då infinner sig ett krav på åtgärder)
- inomhus med öppna fönster överskrider gällande gränsvärden
- inomhus med stängda fönster klarar gällande gränsvärden (detta har de ej framfört klagomål på)

Det känns besynnerligt att nämnden kan ställa sig bakom trafikkontorets brev att de bör byta fönster, då de som fastighetsägare ska stå för merparten av kostnaden när det är nämnden som är ansvarig för grundproblemet. Det är inte deras befintliga fönster som skapar bullret. De har redan antibullerfönster (4-6-4 glas) sedan många år tillbaka. Ska de då byta till samma eller liknande som de redan har? Det är utomhusbullret som är grundproblemet. Det är trafikomfattningen som behöver åtgärdas, ingenting annat. Han refererar till den snart 20 år gamla gällande trafikplanen för bl.a. St. Sigfridsgatan. Han har begärt att en riktig emissionsmätning måste göras. Nämnden skriver att emissionsnivåerna innehålls. De har dock inte fått något underlag för detta.

Skälen för Länsstyrelsens beslut

Enligt 2 kap. 3 § MB ska alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller

olägenhet för människors hälsa eller miljön. I samma syfte skall vid yrkesmässig verksamhet användas bästa möjliga teknik. Dessa försiktighetsmått skall vidtas så snart det finns skäl att anta att en verksamhet eller åtgärd kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.

Av 2 kap. 7 § MB framgår att kraven i 2-5 §§ och 6 § första stycket gäller i den utsträckning det inte kan anses orimligt att uppfylla dem. Vid denna bedömning ska särskild hänsyn tas till nyttan av skyddsåtgärder och andra försiktighetsmått jämfört med kostnaderna för sådana åtgärder.

Enligt 9 kap. 3 § avses med olägenhet för människors hälsa störning som enligt medicinsk eller hygienisk bedömning kan påverka hälsan menligt och som inte är ringa eller helt tillfällig, såsom t.ex. buller.

Regeringen har i proposition 1993/94:215, Handlingsplan mot buller, slagit fast att vägtrafikbullret bör minskas kraftigt. För vägtrafiken innebär beslutet att åtgärder bör vidtas vid ny- eller väsentlig ombyggnad av vägtrafikleder för att begränsa bullernivån i bostadsmiljöer utomhus så att nivå 55 dB(A) ekvivalent nivå vid fasad inte överskrids, eller om sådana åtgärder inte är rimliga, så att inomhusnivåerna inte överstiger 30 dB(A). När det gäller befintliga bostadsmiljöer uttalas att det är önskvärt att buller överstigande 65 dB(A) i ett första skede blir föremål för åtgärder.

Riksdagen har i samband med infrastrukturpropositionen 1996/97:53 fastställt riktvärden för trafikbuller om 30 dB(A) ekvivalentnivå inomhus, 45 dB(A) maximalnivå inomhus nattetid, 55 dB(A) ekvivalentnivå utomhus (vid fasad) och 70 dB(A) maximalnivå vid uteplats i anslutning till bostad (JoU 1993/31). I de fall utomhusnivån inte kan reduceras till nivåer enligt ovan anges det att inriktningen bör vara att inomhusvärdena inte överskrids. De angivna värdena är inte rättsligt bindande utan ska ses som riktlinjer för det fortsatta arbetet att komma till rätta med störningarna i befintlig bebyggelse. Vidare anges i infrastrukturpropositionen att riktvärdena i många fall kan underskridas genom en lämplig utformning av bebyggelsen. Särskilt i städernas centrala och mer tätbebyggda delar kan t.ex. en tyst sida innebära att riktvärdena för utomhusbuller och för maximalnivåer på uteplatser underskrids.

Miljööverdomstolen och Miljödomstolarna har i ett flertal avgöranden tagit ställning till skäligheten i att förelägga trafikhuvudmän att vidta åtgärder utöver vad som har angetts i åtgärdsprogrammet. I samtliga fall har domstolarna konstaterat att en bedömning i varje enskilt fall måste göras. De krav som angetts i åtgärdsprogrammen, d.v.s. att trafikhuvudmännen i ett första skede ska vidta bullerreducerande åtgärder vid fastigheter där 65 dB(A) ekvivalent nivå utomhus vid fasad överskrids, innebär inte att myndigheterna är förhindrade att ställa krav på trafikhuvudmännen att vidta åtgärder vid fastigheter där bullernivån är lägre. Åtgärderna har avsett såväl uppförande av plank, skärmar och vallar, såsom utbyte av fönster (se t.ex. Miljööver-

domstolens dom den 4 september 2000, M238-2000, Miljödomstolen vid Nacka Tingsrätts dom den 10 juli 2008, M761-2008).

I en dom från Miljödomstolen i Vänersborgs den 26 januari 2006 (M5329-04) ansåg miljödomstolen att det inte var orimligt att förelägga Vägverket att som en första åtgärd byta ut befintliga tvåglasfönster till treglasfönster på en fastighet där bullernivån uppmätts till 62 dB(A) ekvivalent ljudnivå vid fasad och ljudnivån inomhus överskred 30 dB(A).

Länsstyrelsen gör följande bedömning.

Utgångspunkten vid bedömning av vilka bullerbegränsningsåtgärder som bör vidtas är att åtgärderna ska syfta till att begränsa bullernivåerna så att dessa inte är högre än vad som motsvarar en god miljö, d.v.s. 30 dB(A) ekvivalentnivå inomhus, 45 dB(A) maximalnivå inomhus nattetid, 55 dB(A) ekvivalentnivå utomhus (vid fasad) och 70 dB(A) maximalnivå vid uteplats i anslutning till bostad. Vid bedömning av om det kan anses rimligt att vidta åtgärder för att uppnå angivna värden måste det alltid göras en bedömning av de faktiska förhållandena i varje enskilt fall. Den aktuella bullersituationen måste då ställas mot vilken bullerreducering som är tekniskt möjlig och ekonomiskt rimlig att åstadkomma.

Av den bullermätning som legat till grund för nämndens beslut, Rapport över mätningar av trafikbuller, maj 2009, framgår bl.a. följande. Maximal ljudnivå utomhus som frifältsvärde var 77 dBA. Inomhus med stängda fönster var maxnivån 48 dBA. Omräknat till ett dygnsvärde med hänsyn till trafikmängden under mätperioden relativt aktuell dygnstrafik fås utomhus 62 dBA och inomhus 29 dBA ekvivalent ljudnivå. Detta innebär att riktvärdet för ekvivalent ljudnivå inomhus innehålls medan riktvärdet för ekvivalent ljudnivå utomhus och maxljudnivåerna inomhus och utomhus överskrids.

För att åtgärda de aktuella bullerolägenheterna finns fyra föreslagna alternativ; förändring av trafiken på St. Sigfridsgatan, ändrad asfaltsbeläggning, bullerskärmar utomhus eller fönsterbyte.

Det aktuella ärendet avser ett befintligt bostadsområde med befintliga trafikleder. Av infrastrukturpropositionen framgår att åtgärder mot trafikbuller bör vidtas i första hand vid ny- och ombyggnad av trafikleder, vilket det inte är fråga om i nu aktuellt fall. När det gäller befintliga bostadsmiljöer uttalas att det är önskvärt att buller överstigande 65 dB(A) i ett första skede blir föremål för åtgärder. De åtgärder som kan krävas måste anses vara skäliga i det enskilda fallet.

Länsstyrelsen har förståelse för att trafikbullret är en olägenhet för Peter Björklund. Vid en sammantagen bedömning anser dock Länsstyrelsen att det inte är lämpligt eller rimligt att lägga om trafiken på St. Sigfridsgatan till följd av Peter Björklunds anmälan.

En ny vägbeläggning på den aktuella platsen skulle troligtvis inte reducera motorljudet från tunga fordon tillräckligt för att innehålla riktvärdet för maximal ljudnivå inomhus. Nyttan av åtgärden (reduktion av buller utomhus mot gatan) är därför inte proportionerlig till den förhållandevis höga kostnad som kan antas uppstå. Länsstyrelsen anser därför att ny vägbeläggning inte är en lämplig åtgärd i detta fall.

Inriktningen bör, i det fall utomhusnivån inte kan reduceras till godtagbara nivåer, vara att inomhusvärdena inte överskrids. Treglasfönster medför normalt sett en reduktion av ca 30 dBA, varför det är anmärkningsvärt att de antibullerfönster som enligt Peter Björklund har installerats, medför en lägre reduktion än vad treglasfönster normalt sett gör. Anledningen till detta kan inte säkerställas. Det skulle bl.a. kunna bero på dålig tätning runt fönstren eller att ljudet tränger in genom ventiler. Det får dock anses vara fastighetsägarens ansvar att utreda att installationen av fönster gjorts på ett korrekt sätt. En utredning avseende kostnaderna för byte av fönster har gjorts i ärendet. Nämnden har även anfört att bidrag kan lämnas till fönsteråtgärder. Länsstyrelsen delar nämndens bedömning att sådant bidrag är en rimlig åtgärd för att åstadkomma godtagbara resultat ur bullersynpunkt.

I ärendet finns härutöver en utredning för kostnaderna för att uppföra plank i tomtgränsen. Härvid får beaktas kostnaden för att bullerskärmar bör sättas upp på alla fastigheter längs gatan där bullerstörningar förekommer. Det kan nu inte anses lämpligt att en skärm ska sättas upp enbart på Peter Björklunds fastighet. Denna åtgärd får övervägas endast i ett större sammanhang med beaktande av trafiksäkerhetsaspekter såväl som estetiska värden. Vid ett sådant övervägande anser Länsstyrelsen att kostnaderna för åtgärden i sin helhet inte är rimlig. Som framgår av infrastrukturpropositionen kan emellertid t.ex. en tyst sida innebära att riktvärdena för utomhusbuller och maximalnivåer på uteplatser underskrids. Vid sådana förhållanden kan högre nivåer på den bullerutsatta sidan godtas i viss utsträckning. Det framgår inte av handlingarna i ärendet om den aktuella bostaden har en skyddad uteplats, men en sådan torde eventuellt bl.a. kunna anläggas på baksidan av huset.

Med hänsyn till ovanstående anser Länsstyrelsen att det i nuläget inte är skäligt att ytterligare förelägga trafiknämnden om åtgärder eller upphäva det överklagade beslutet. Vad Peter Björklund anfört som stöd för sitt överklagande föranleder inte något annat ställningstagande. Överklagandet ska därmed avslås.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos Mark- och miljödomstolen vid Vänersborgs tingsrätt, inom tre veckor från den dag Ni fick del av beslutet, se bilaga (formulär 022).

I detta ärende har länsjuristen Martin Jansson beslutat och länsjuristen Sara Midholm varit föredragande. I ärendet har även Kerstin Harvenberg vid miljöskyddsensheten deltagit.

kel

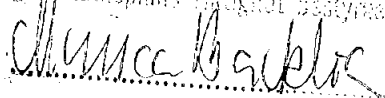
Martin Jansson

Sara Midholm

Bilaga:
Hur man överklagar

Kopia till:
Miljö- och klimatnämnden i Göteborgs kommun
Pärmen

Förstakopians rättighet bestrykt

Hur man överklagar - dom i mål som har överklagats till mark- och miljödomstolen

Den som vill överklaga mark- och miljödomstolens dom ska göra detta skriftligen. Skrivelsen ska skickas eller lämnas till mark- och miljödomstolen. Överklagandet prövas av Mark- och miljööverdomstolen vid Svea hovrätt.

Överklagandet ska ha kommit in till mark- och miljödomstolen inom tre veckor från domens datum. Sista dagen för överklagande finns angiven på sista sidan i domen.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i Mark- och miljööverdomstolen fordras att prövningstillstånd meddelas. Mark- och miljööverdomstolen lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som mark- och miljödomstolen har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som mark- och miljödomstolen har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rätts-tillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står mark- och miljödomstolens avgörande fast.

Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Mark- och miljööverdomstolen varför klaganden anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla uppgifter om

1. den dom som överklagas med angivande av mark- och miljödomstolens namn, datum för domen samt målnummer,
2. den ändring av mark- och miljödomstolens dom som klaganden vill få till stånd,
3. grunderna (skälen) för överklagandet,
4. de omständigheter som åberopas till stöd för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
5. de bevis som åberopas och vad som ska styrkas med varje bevis.

Skriftliga bevis som inte lagts fram tidigare ska ges in samtidigt med överklagandet.

Till överklagandet ska bifogas lika många kopior av skrivelsen som det finns motparter i målet. Har inte klaganden bifogat tillräckligt antal kopior, framställs de kopior som behövs på klagandens bekostnad.

Ytterligare upplysningar lämnas av mark- och miljödomstolen. Adress och telefonnummer finns på första sidan av domen.

